

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

augustus - september - oktober 2022

Luc Van Schoor

Gedurende deze 3 maanden werden 3138 waarnemingen ingevoerd op waarnemingen.be.

In vergelijking met de lenteperiode is dat minder dan de helft. Hierbij ontbreken wel een aantal vogelwaarnemingen vanaf de telpost Hobokense Polder langs de westrand van het AR-DEA werkingsgebied. (Linker Schelde-oever/Burcht).

Onder de 237 waarnemers prijkt Pierre Blockx als primus met 770 waarnemingen, gevolgd door de nieuweling Natuurpunt Zuidrand Antwerpen met 136 wm en Maarten Mortier met 126 wm.

Op de Ardea website kan je dagelijks de ingevoerde waarnemingen bekijken via www.hobokensepolder.be/vwg-ardea/waarnemingen.html

Purperreiger- Foto: Joachim Pintens

17de Herfsttrektellingen Hobokense Polder

Met slechts een totaal van 56.715 getelde vogels, met een gemiddelde van ca 66 ex per uur (64% tov 2021) behoren de voorbije herfsttrektellingen tot de minst talrijke sinds de start van de verslagen in 2013. Het aantal vinken, spreeuwen, aalscholvers en lijsters lag beduidend lager.

Mogelijk hebben we 2 of meer top-trekdagen gemist maar of dat alleen dit lage aantal verklaart, is zeer twijfelachtig. Gelukkig werd ons geduldig waarnemen beloond met de eerste koereiger en vale gierzwaluw als nieuwe soorten op de telpost. Uitschieters waren verder ook velduil, grote pieper, duinpieper, grote zaagbek, brilduiker en zwarte specht. We noteerden nieuwe dagrecords voor boomleeuwerik (39 ex) en watersnip (9 ex). Vermeldenswaardig zijn tevens de 12 grote lijsters en de 3 ringmus-sen, beiden schaarse doortrekkers, die op 1 oktober langs de telpost vlogen.

Soortenbespreking

In dit overzicht bespreken we **39** van de **144** ingevoerde soorten

We verwelkomden 3 nieuwe soorten: Alpengierzwaluw (eerste zekere waarneming), koereiger en vale gierzwaluw. Volgende soorten werden niet opgenomen omwille van onzekere of verkeerde determinatie: zilverplevier 4 ex langs plas Polderbos Hobokense Polder en raaf, zittend op een vangrail langs oprit Ring Antwerpen.

Nadat er tijdens de trektelling Hobokense Polder op 9 oktober eerder al 4 **kleine zilverreigers** doortrokken, vloog er voor de middag een **koereiger** noordwaarts over de Schelde, als nieuwe soort op onze telpost (LVS, WDW).

Een groepje van 9 **grote zilverreigers** vloog op 11 september over Groenenhoek/Hemiksem (PH).

5 juveniele **purperreigers** trokken op 11 september thermiekend zuidwest-

waarts over Fort V en omgeving/Edegem (WVA).

Gedurende deze periode vlogen in totaal 93 **ooievaars** zuidwaarts over onze regio:

6 ex op 28 augustus over Hoboken (HSi).

19 ex op 10 september over Edegem (WVA).

29 ex op 11 september over Edegem (WVA) en 7 ex over Hoboken (JDB).

30 ex op 18 oktober over Hoboken (JDB).

12 ex op 19 oktober over Kasteel Cleydael-Aartselaar (FMi).

Tussen 21 augustus en 20 september vlogen op 5 dagen tijd in totaal 19 **lepelaars** langs de Schelde in Hoboken (DJ, JPo, LVS, JDB).

Op 19 oktober trok een groepje van 8 **toendrarietganzen** zuidwaarts langs telpost Hobokense Polder (MM en VS).

Een wijfje **brilduiker** vloog op 21 oktober langs de telpost (MM, DJ, LVS) en

2 wijfjes grote zaagbek op 11 oktober (MM, LVS).

Van 2 augustus tot 11 september vlogen in totaal min. 25 **wespendieven** over onze regio (DJ, JPo, RDL, PH, JDB, WVA, JJE, JDu, MM, SD).

Een **rode wouw** vloog op 11 augustus oostwaarts over Hove (MRa) en 1 ex trok westwaarts over Hoboken op 19 oktober (JDB).

Op 31 oktober vloog een wijfje **blauwe kiekendief** langs telpost Hobokense Polder (MM) en dezelfde dag ook een mannetje over Frijthout-Hove (SVB, JCe).

Een juveniele **steppenkiekendief** trok zuidwestwaarts over Frijthout/Hove op 31 oktober (SVB, JCe).

Op 21 september en 8 oktober werd een overvliegende **havik** gespot in Hove (JDU, JCe).

Solitaire **visarenden** trokken zuidwaarts door op 3 september in Hoboken (JDB),

op 10 en 29 september over Edegem (WVA)

op 1 oktober langs telpost Hobokense Polder (LVS, WDW)

op 2 oktober over Frijthout-Hove (JCe) en op 9 en 12 oktober tijdens de trektellingen Hobokense Polder (LVS, WDW, MM).

In oktober werd 5 x een overvliegend **smelleken** gespot, 1 wijfje op 3 oktober over Frijthout/Hove (JCe) en op 6, 19, 21 en 31 oktober telkens 1 ex over Hoboken en langs de trekpost Hobokense Polder (LVS, JDB, DJ, MM).

Een groepje van 5 **bontbekplevieren** vloog op 30 september langs de trekpost Hobokense Polder (LVS).

Op 4 augustus trok 's avonds een roepende **bosruiter** over Hoboken (JPo).

De enige waargenomen **velduil** vloog langs de trekpost Hobokense Polder op 27 oktober (MM).

Zeer bijzonder tijdens deze periode waren zeker de eerste waarnemingen van **vale gierzwaluw** in onze regio. Deze soort broedt van het Middellands zeegebied tot de Perzische Golf. West-Europa beleefde in oktober de grootste influx ooit van deze zuidelijke soort.

Terwijl onze gewone gierzwaluw in ok-

tober al in warm Afrika vertoeft, werden o.a. in Nederland en Vlaanderen minstens 12 ex gespot, waarvan zeker 3 in onze regio. Eén ex vloog op 24 oktober tijdens de trektelling een tijdje heen en weer boven de Hobokense Polder (MM, LVS, DJ) en op 25 oktober vlogen er 2 ex over de woonwijk Den Brandt (PBI) en over UA Campus 3-Eiken/Wilrijk (TDS).

Evenzeer opmerkelijk was de eerste zekere waarneming van een **Alpengierzwaluw** die op 28 oktober noordwaarts over Fort V/Edegem vloog (WVA).

Een mannetje **zwarte specht** vloog tijdens de trektelling op 11 oktober vanuit de Hobokense Polder noordwaarts over de Schelde (MM, LVS, DJ).

Grote pieper wordt de laatste jaren wat regelmatig als schaarse trekvogel waargenomen. Op 28 september trok een roepende vogel over Fort V/Edegem (WVA) en op 21 oktober vloog een grote pieper over de Hobokense Polder tijdens de trektelling (LVS, MM, DJ).

Een **duinpieper** vloog roepend op 18 augustus over Edegem (WVA) en een tweede op 1 oktober, samen met enkele graspiepers, langs de telpost Hobokense Polder (LVS)

Vale gierzwaluw - Foto: Maarten Mortier

Tot 9 september pleisterden in totaal 11 **paapjes** in onze regio, met max. 5 ex op 1 september in Frijthout/Hove (JCe).

In oktober werden 9 doortrekkende **beflijsters** gespot met een dagmaximum van 4 ex langs de telpost Hobokense Polder op 1 oktober (LVS, JCe).

Op 10 oktober riep een **bladkoning** in een parkgedeelte, centrum Hove (JCe).

Een roepende **grauwe vliegenvanger** op doortrek werd op 13 september waargenomen in het Schoonselhof/Antwerpen (LVS).

Van medio augustus tot medio september pleisterden min. 7 **bonte vliegenvangers** in de Ardea regio, waarvan 3 ex in UA Campus 3-Eiken/Kleine Struysbeekvallei/Wirijk (FPV, JSi,) en tot max 4 ex op 31 augustus in centrum Hove (JCe).

Velduil - Foto: Guy Borremans

Een **Europese kanarie** vloog op 4 oktober langs Fort V/Edegem (WVA) en een mannetje op 12 oktober langs telpost Hobokense Polder (LVS).

Een **grote barmsijs** vloog roepend over Hoboken op 19 oktober (JDB).

Van eind september tot eind oktober werden in totaal 26 overvliegende **kruisbekken** geteld, waarvan max 16 ex op 29 september langs Fort V/Edegem (WVA) en 8 ex over Frijthout/Hove op 31 oktober (SVB).

Vanaf 11 september noteerden waarnemers in totaal 36 overvliegende **appelvinken** in de regio met als max een groep van 11 ex op 31 oktober langs Fort V/Edegem (WVA).

Tijdens de trektelling van 18 oktober vlogen 2 roepende **ijsgorzen** langs telpost Hobokense Polder (LVS).

Een roepende **ortolaan** vloog op 30 augustus over Frijthout/Hove (JCe).

Op 15 september en 22 oktober trok telkens een **geelgors** langs telpost Hobokense Polder (LVS).

Exoten

Pedro, het solitair mannetje **geelkop-caracara** bleef een trouwe gast langs de Schelde en omgeving Hoboken.

Solitair **mandarijneenden** waren te zien in het Hof ter Linden/Edegem (WVA, CVG), Fort V/Edegem (TD, WVA), UZ Campus 3-Eiken/Wirijk (JKS) en Schoonselhof/Antwerpen (JB).

Telkens 1 **grasparkiet** in diverse pluimage passeerde de revue op 19 september in de Hollebeekvallei/Hoboken (Cr) en op 21 september in Edegem (WVA).

Een paartje **monniksparkieten** pleisterde op 7 oktober in een tuin de Hoboken (SJ) en vloog op 19 oktober langs de trekpost Hobokense Polder (MM).

Zoogdieren

Na maandenlange afwezigheid werd op 27 oktober nog eens een **gewone zeehond** waargenomen op de Schelde langs telpost Hobokense Polder (MM).

Waarnemers

Cr	Christina
CVG	Chantal Van Gool
DJ	Danny Jonckheere
FPV	Ferran Pujol Villa
FMi	Francis Minnebo
JB	Jozef Bafort
JCe	Jan Celis
JDB	Jan De Bie
JDu	Julien Dua
JJE	Jean-Jacques Espinos
JKS	Johan en Karin Steuperaert-Mels
JSi	Jos Simons
JPo	Jonas Pottier
LVS	Luc Van Schoor
MM	Maarten Mortier
MRa	Marc Raes
PBI	Pierre Blockx

Zwarte specht - Foto: Guy Borremans

PH	Peter Hofman
RDL	Rik DL
SD	Saskia Dendievel
SJ	Stuart Jervis
SVB	Steven Van den Bussche
TDS	Tiemen De Smedt
TD	Tom Daems
WDW	Walter De Weger
WVA	Wouter Van Assche

Deze handelaars ondersteunen Natuurpunt Hobokense Polder

Hartelijk dank aan onderstaande handelaars en bedrijven voor de financiële ondersteuning die we van hen krijgen voor de verdere ontwikkeling van ons natuurgebied

Aan Tafel bvba Fried Denayer	Pierre Van den Eedenstraat 47	2660 Hoboken	03 828 53 28
Beenhouwerij Van der Keere	Kapelstraat 39	2660 Hoboken	03 827 53 01
Blauwe Hond NV	Boombekelaan 1/B	2660 Hoboken	03 260 90 70
Broodjeszaak Bagatelle	Steynstraat 36	2660 Hoboken	03 825 47 44
Machineland Eyckerman	Kapelsesteenweg 127	2180 Ekeren	03 646 22 88
Rajo nv, machines voor groenzorg	Zonneke 6	9220 Hamme	052 49 73 12
Tuinaanleg Huylebroeck	Jules Pauwelstraat 50/52	2660 Hoboken	03 830 44 90
United Caps, plastieken dopjes	Schroeilaan 15	2660 Hoboken	03 830 40 00
Verzekeringen en beleggingen Alert NV	Kioskplaats 62	2660 Hoboken	03 827 31 50